

Capicua, un pont cultural entre les lletres catalanes i portugueses

per Sebastià Bennasar

Diuen que el futbol i la literatura són incompatibles. Però no ho deuen ser tant, si escriptors com ara Juan Villoro, Manolo Vázquez Montalbán, Ferran Torrent, Vicenç Villatoro o Nick Hornby han escrit alguns llibres memorables al voltant d'aquest esport, i si fins i tot hi havia concursos de relats breus que havien de centrar el protagonisme de la història en el Barça. Però, la literatura i la traducció, són compatibles?

Doncs si mirem la revista *Capicua*, la conclusió no pot ser res més que afirmativa; i si mirem la passió que posen els traductors en la seva feina, veurem que és comparable a la de qualsevol esportista d'elit. Doncs bé, la revista *Capicua* va néixer a la mitja part d'un partit de futbol. El Barça ja guanyava per tres o quatre gols, la remuntada rival era impossible i ningú no va voler continuar veient el partit, hi havia quelcom més engrescador: una revista de traducció que fos un pont cultural entre les lletres catalanes i portugueses.

Capicua és, doncs, això, una revista de traducció de portuguès-català / català-portuguès. Està editada per l'associació CatalunyaPresenta. I si bé el primer any sortiren dos exemplars, ara la publicació és anual. Cada revista compta amb un dossier monogràfic dedicat a un escriptor català i a un altre de portuguès. Fins al número 3, han ocupat aquests espais centrals de la publicació noms com els de Jaume Cabré, Manuel de Pedrolo i Maria Antònia Oliver, per la part catalana; Ary dos Santos, Isabel da Nóbrega i João de Mel, per la part portuguesa. El número 3, de manera excepcional, es va destinar exclusivament a la literatura de les Illes (Balears, Açores i Madeira).

Capicua publica exclusivament textos de creació literària: relats, poesia i assaig. Entre els autors traduïts, hi figuren escriptors com ara Ponç Pons, Sebastià Alzamora, Miquel Cardell, Xavi Sarrià, Lluïcia Ramis, Núria Cadenes, Joan Francesc Mira, Jaume Pons, Teresa Rita Lopes, Antero de Quental, José Dias de Melo, Teófilo Braga, Jacinto Lucas Pires o Helberto Helder, entre molts d'altres (uns catorze autors per número). A banda de la qualitat i l'interès dels escriptors publicats, la revista permet veure els treballs d'alguns dels traductors del català al portuguès i del portuguès al català més actius en aquests moments: Miranda das Neves, Àlex Tarradellas i Rita Custódio, Maria João Teixeira, Sofia Henrique, Pere Comellas, Marta Ferré, Susanna Ramos, Anna Cortils o Gabriel de la S. T. Sampol.

En la línia editorial s'ha insistit sobre la necessitat d'aprofundir en les relacions entre les terres de parla catalana i les portugueses com un valor afegir de cara a la multiculturalitat de la nova Europa i s'ha explicat que molt sovint les relacions entre tots dos territoris han quedat en mans d'unes poques persones que han fet de vincle d'unió entre les dues literatures; especialment d'intel·lectuals

com ara Ignasi Ribera i Rovira, Fèlix Cucurull i Manuel de Seabra.